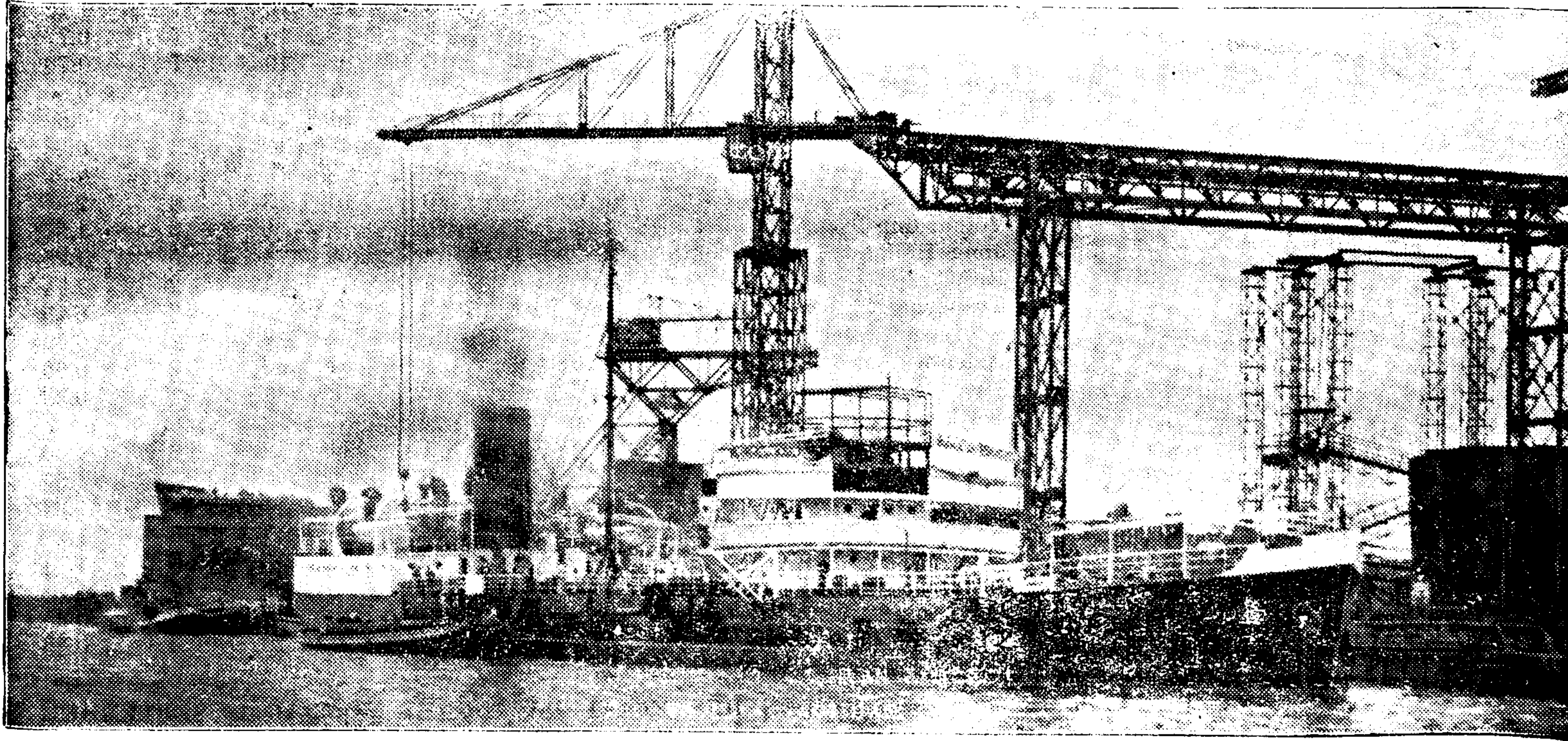
No. 2879 Woensdag 8 Sept. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

HET TANKSTOOMSCHIP „RUFINA", dat voor rekening van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij bij de Nederl. Scheepsbouw Maatschappij te Amsterdam werd gebouwd

Zelfverbetering

Wanneer men de grondgedachte beluistert, die momenteel door de wereld vaart, dan is het wel deze:

Het aanschijn der aarde vernieuwen; alles moet herschapen worden. De wereld wensen wij anders en beter, maar beginnen moeten wij met zelfverandering en zelfverbetering. Wij moeten ons geloof zó beleven, dat anderen ons voorbeeld zien en bewonderen. Ieder Christusgelovige moet tegenover de wereld een Christusprediker zijn door zijn daden, zijn voorbeeld, zijn levenshouding.

We geven enkele citaten, van de laatste Nederlandse Katholieke dag.

„Wij zijn in het eren van God tekort geschoten," zeide prof. dr. Brom.

„Twee machtige middelen moeten ons helpen om de wereld van aanschijn te hernieuwen", herinnerde de aartsbisschop „ons voorbeeld en ons gebed".

„Vele Katholieken hebben hun plichten, niet erkend, en waren niet langer, zoals Christus gewild heeft, „het zout der aarde en het licht der wereld," meende prof. dr. Weve.

En verder lezen we in de voorrede van Kardinaal Pacelli over het nieuwe werk der Katholieke Actie.

„Als wij de wereldellende beschouwen en van alle kanten om ons heen meer duisternis zien dan licht, dan past het ons Christenen niet, te beginnen met te zeggen, dat de wereld niet deugt, maar te erkennen, dat wij zelf te kort geschoten zijn in onze wereldtaak. Alleszins passend zou 't zijn, dat de katholieken van heel Europa gezamenlijk een „confiteor" aanstemden, en dat het „mea culpa" door alle radiostations over landen en steden werd heengedragen als een eerlijke erkenning, dat Europa niet christelijk meer is, omdat wij geen betere Christenen geweest zijn. Als er te veel duisternis is, dan komt dat, — naast de schuld van hen, die moedwillig het uitgestraalde licht hebben afgeschermd — door ons, die geen licht, of geen licht genoeg geven."

En noemen we tenslotte de Oxfordbeweging, die toch ook de bedoeling heeft te streven naar een hernieuwing van het innerlijk leven van de mens en nog wel naar de terugkeer tot de geest van het eerste Christendom.

Opvallend is, dat al deze gedachten, hoe verscheiden ook geformuleerd, tegelijk een rouwmoedige schuldbekentenis bevatten, en van een wil gewagen naar en voor een algehele hernieuwing en herleving.

Onlangs schreef een zekere Beverley Baxter een artikel in de „Sunday Graphic" onder de titel „Has the church failed us?" wat zoveel betekent als „Is de Kerk ons kwijt geraakt?" naar aanleiding van het feit, dat de Anglicaanse aartsbisschop van Canterbury zijn deftige paleis heeft verlaten om Engeland toe te roepen, terug te keren tot de godsdienst. In Engeland blijkt, zegt de schrijver, een driedelige paradox te bestaan:

1e. een aartsbisschop, die Kerk en volk oproept tot een terugkeer naar de religie;

2e. Een natie, die diep en ernstig religieus is;

3e. een volk, dat langzaam maar zeker bezig is van de Kerk af te dwalen.

Maar deze paradox kan niet worden opgelost door een enkele oproep om trouw en toewijding. Er is maar één oplossing: de Kerk moet het Evangelie brengen tot het volk, zoals Christus 't deed. Zij moet zich realiseren, dat de mensen van onze tijd met hun twijfel en hun vrees en hoop dezelfde zijn als in Jesus' dagen. En dan moet zij aan die mensen het woord van het Evangelie brengen voor het leven van iedere dag.

In de Handelingen der Apostelen staat, waar 't over de geschiedenis van het Pinksterwonder gaat, zo schoon geschreven, dat de menigte één hart had en éene ziel, en niet een was er, die iets van zijn bezitting zijn eigendom noemde, maar alles hadden zij in gemeenschap.

Wij leven thans in andere maatschappelijke omstandigheden, die in die dagen nog moeilijk konden worden voorzien.

Maar toch, prof. dr. Aalders wijst er op in zijn prachtige boek „de Roep der Kerk" hoe reeds de jongste gemeente te Corinthe van Paulus te horen kreeg, dat zij zowel godsdienstig als zedelijk te enen male haar roeping had verzaakt, terwijl zij toch tegelijk met nadruk als Kerk, gemeenschap van geroepenen en heiligen werd aangesproken.

Ook Augustinus hield de Kerk van zijn dagen zéér hoog, hij heeft voor haar gestreden met alle kracht. Toch is hij overtuigd, dat er vele wolven binnen en vele schapen buiten zijn. „In de middeleeuwen, zo vervolgt prof. dr. Aalders, liet de grote Kerk van het Westen veel te wensen over. Zij was in alle opzichten overbelast. Toch hebben mannen als Bernard van Clairvaux en Ruusbroeck haar niet verlaten, maar gediend, en zoveel mogelijk de Kerk in de Kerk hervormd, met beroep van datgene, wat feitelijk is, op datgene wat moet zijn en eigenlijk voor God is."

De Kerk is nu eenmaal een goddelijke instelling maar met zwak-menselijk materiaal. De Kerk is van God, maar de gemeenschap wordt gevormd door mensen.

Toch mag men niet vergeten, en dat is nog altijd de hoge eer van Christendom en Kerk, dat ook heden ten dage nog duizenden en tienduizenden katholieke mannen en vrouwen als religieuse communiteiten over heel de wereld vrijwillig leven in zulk een volmaakte gemeenschap van bezit, en dit vaak zeer klein, dat zelfs een volstrekt communistisch regiem dit niet in gelijke mate aan zijn volgelingen zou durven opleggen.

Bovendien de gemeenschap der heiligen betekent niet alleen slechts een deelgenootschap van alle christenen aan de bovennatuurlijke goederen, maar wel degelijk ook een broederlijke bond tussen alle leden der Kerk. De godsdienst van liefde eist van een ieder om zich ook om allen te zamen te bekommeren.

De jongste leer van de Kerk bevestigt deze getrouwheid aan de breedst mogelijke gedachte en vèr ziende menselijke zorgende liefde, „Rerum Novarum" en veertig jaren later „Quadragesimo Anno."

Bewonderenswaardige lessen," zegt de Katholieke Franse schrijver Daniël-Rops in zijn prachtige studie over het Communisme, „maar helaas, te weinig bekend en gewaardeerd in de wereld der Christenheid, maar zij hebben het meest wijze en moedige oordeel uitgesproken over de meest urgente vraagstukken. Om de ongelukkige levensomstandigheden en onverdiende ellende der werkende klassen te kwalificeren, heeft een Leo XIII niet gewacht totdat er een communistische revolutie uitbrak. En om aan een minderheid van rijken, die zich mogen verheugen in al de gemakken en geriefelijkheden van de moderne uitvindingen, de onmetelijke schare van zwoegers voor te houden, die gedoemd worden tot een onnoemelijke ellende, heeft een Paus Pius XI niet geschroomd de meest scherpe woorden te gebruiken."

De Kerk heeft nooit vergeten aan de mensen voor te houden, dat de wet van broederschap niet alleen verstaan moet worden in woorden, maar ook in feiten, daden, instellingen.

Maar de stem der Kerk is vaak als van een roepende in de woestijn.

't Gebeurde in de Franse kamers, kort na het verschijnen van de „Quadragesimo Anno", dat een katholiek spreker de aandacht vroeg voor deze woorden van de Paus. Op een gegeven moment werd hij onderbroken door een lid van rechts, die hem wees naar de banken van links, waar zijn woorden met zichtbare instemming werden begroet. „Zie naar wie u toejuichen!" riep de man, „dat is een schandaal!" „Gij hebt gelijk", antwoordde de katholieke spreker, „hier gebeurt een schandaal, maar het schandaal is niet, dat ongelovigen de woorden toejuichen van de Paus, die ik hier overbreng, maar wel dat gij katholieken hier die woorden ontvangt zoals gij nu doet."

Als de verwijten en beschuldigingen, die tegen het Christendom en de Kerk worden uitgebracht, de laatste tijd in kracht toenemen, dan is dit niet omdat deze berusten op erkende feiten, maar omdat zij gerechtvaardigd schijnen door de egoïstische onaandoenlijkheid of het onbewust cynisme van hen, die zich Christenen en Katholieken noemen.

Als wij zien hoe anderen met toewijding de leer van het communisme aanhangen en zelfs voor persoonlijke offers niet terugschrikken, dan is het vaak beschamend met hoe weinig overtuiging wij ons beginselvaste Christenen tonen. Hoe weinig wij van ons eigen Christendom op de hoogte zijn, en met welk een geestdrift de communist zijn levensbeschouwing verdedigt en bepleit.

Met beschaming hebben wij te erkennen, dat als het Christendom naar waarheid metterdaad ten volle was beleefd, het communisme nooit kans van bestaan had gekregen.

Als wij het communisme beschuldigen, heeft het communisme vaak op zijn beurt het recht ons hetzelfde te doen. Het leven van de Christen dekt maar al te zelden ten volle zijn leer, en dat is onze zwakheid. Wij worden geslagen met onze eigen woorden. De fouten en tekortkomingen die Christendom en Kerk verweten worden, vallen niet terug op de lerende Kerk, maar op hen, die deze onderrichtingen niet naleven.

Het is juist de onweersprekelijke grootheid van het Christendom, dat iedereen opgevorderd wordt zelf een heilige te worden. Of hij er meer of min toe komt, is 'n zaak van de zwakheid der menselijke natuur. Maar de poging wordt gevraagd van iedereen, en moet in alle rijen en rangen gestreefd worden. Wij kunnen en moeten ons spiegelen aan het voorbeeld der grote heilige figuren, die Christendom en Kerk bij duizenden hebben bezield.

„Er is geen woord in heel de marxistische propaganda" zegt Daniel-Ropps, „dat reeds niet te voren door de Kerk is geleerd. De waarde van de arbeid, de Kerk heeft haar altijd geproclameerd. De verplichting „in het zweet ons aanschijns ons brood te verdienen, dateert reeds van de schepping der wereld af, en op de muren van Moscou zelf staat het bekende woord van de Apostel Paulus: Die niet werkt, zal niet eten. Afkeer van de almacht van het geld: de Kerk heeft dit beter gekend dan welke revolutionaire theoreticus ook. Als men in details wil afdalen: de beperking van de arbeidsdag, de vrije dagen, verbod van kinderarbeid, bescherming van de arbeider, recht van vereniging, de Kerk heeft daarover de meest dwingende uitspraken gedaan. In veroordelingen en verklaringen heeft het Christendom de meest stellige antwoorden gegeven.

Een wereld waar deze beginselen zouden gelden, zou een wereld kunnen zijn van rechtvaardigheid en vrede. Maar dan komt weer de zwakheid van de mens..."

Redden wij ons zelven uit dit verkeerde geslacht.

Want 't is een vreselijke beschuldiging, die toch veel waarheid bevat, de beschuldiging die Berdiaeff, Gide en Denis de Rougemont elkaar hebben nagesproken: „de kansen van communisme en nationaal-socialisme schuilen in het verraad van het christendom door de christenheid".

Wat ze van ons Katholieken denken

Het is altijd zeer interessant en leerrijk van andersdenkende zijde 'n objectief artikel te lezen over de toestand van de Katholieke Kerk in onze dagen. Dubbel interessant echter, wanneer deze andersdenkenden Duitse nationaal-socialisten zijn, verklaarde vijanden zelfs van Rome's machtspositie. De unieke gelegenheid biedt zich aan, dat niet een derderangs-hetzeblad, doch 't allervoornaamste nationaal-socialistische tijdschrift „Nationalssozialistische Monatshefte" zich met deze belangrijke kwestie ernstig bezig houdt. Deze periodiek fungeert als het „politiek en cultureel centraaltijdschrift van de N.S.D.A.P." en de uitgever is de welbekende Alfred Rosenberg. In 't Juli-nummer wijdt Karl Rosenfelder een een conscientieus artikel van zeventien pagina's aan wat hij noemt de „tegenreformatie onzer dagen in de landen van het wereldprotestantisme."

Ofschoon deze bijdrage uiterst objectief is in de vorm van een zuivere berichtgeving en de schrijver „de geringste schijn van een inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van andere staten wil vermijden", speelt toch een tendentie door geheel dit artikel. Deze tendenz is geen andere dan het wereldprotestantisme wakker te schudden voor het gevaar van de katholieke overrompeling, het een paniekstemming op het lijf te jagen voor de katholieke actie.

Rosenfelder tekent aan de hand van officiële gegevens de uitwendige groei en bloei van het katholicisme in de z.g. protestanse landen: Engeland met zijn dominions, de Verenigde Staten, Scandinavië, Nederland en Zwitserland.

De grote waarde van dit opstel voor ons, zien we voornamelijk in de omstandigheid, dat de auteur zich niet tevreden stelt met een statistiek van de vooruitgang, doch tevens de factoren en uitwendige oorzaken hiervan aangeeft. We komen tot de ontstellende conclusie, dat juist de factoren, die het Katholicisme in deze landen zo tot bloei brachten, in het Derde Rijk precies worden gewurgd en in gemaakt, zoals Katholieke Actie, propaganda, pers, radio, onderwijs en caritas.

Meteen wordt het ons des te duidelijker, hoe gründlich en geraffineerd de Duitse kerkworgers hun plan van de vernietiging van de katholieke invloed trachten uit te voeren. Van de andere kant verschaft ons dit artikel veel troost en kunnen ook wij ons voordeel doen met de bestudering van de factoren en methoden van de vooruitgang van het Katholicisme in de landen, speciaal in Amerika.

Om met Engeland te beginnen: De groei van het Katholicisme in Engeland komt voornamelijk door „de toename van de wereld- en ordesgeestelijken, door vermeerdering van katholieke kerken, scholen en liefdadige instellingen." **Verder wordt de bloei van de katholieke pers geroemd**: De Universe met 117.000, The Catholic Times met 43.000 en The Catholic Herald met 20.000 lezers, waarbij nog komt, dat het „Katholieke Waarheidsgilde" in dit jaar reeds 1.371.490 geschriften verspreidde. Van groot belang voor de katholieke invloed acht de schrijver het feit, dat de Britse filmcensor een katholiek is en in hogere ambten steeds meer katholieken post vatten. Ook de factor der bekering speelt een voorname rol, want 1924—1934 waren er 121.165 bekeerlingen.

Zeer ongerust maakt de auteur zich over de sympathie van een vierde van de Anglicaanse clerus met de Rome-hereniging.

In de Britse dominions zou de zaak der Katholieke Kerk er nog beter voorstaan, vooral in Canada door zijn uitstekend schoolwezen. In Australië, waar het Katholicisme reeds aan de spits van alle andere confessies staat en natuurlijk Oeganda, dat mettertijd volkomen katholiek zal worden, zoals het zich nu laat aanzien.

De Verenigde Staten. Leerrijk is bovenal de groei van het katholicisme in de Verenigde Staten. De katholieke kerk is hier „één van de voornaamste machtsfactoren van het wereldkatholicisme" en dankt dit vooral aan haar „Schlagkraft und straffe Organisation". „Het Amerikaanse katholicisme is een katholicisme der organisatie." Typerend mag het heten, dat Rosenfelder de bloei niet het minst wijt aan de omstandigheid, dat Amerika nog niet met de moeilijkheden van „nationalkirchlichen Bestrebungen" te kampen heeft. Deze opmerking is voor ons goud waard, want zij werpt een schel licht op de kerkelijke toestanden in Duitsland.

Hoe zeer de katholieken zijn toegenomen, blijkt wel uit het feit, dat ze bij de onafhankelijkheidsverklaring der Verenigde Staten (1776) slechts een driehonderdste gedeelte van de totale bevolking uitmaakten en nu een **zesde!**

Als voornaamste oorzaken en factoren worden vermeld: Immigratie, de grote geboorterijkdom tegenover die der protestanten, de jaarlijkse bekeringen ten getale van 90.000 en last not least: de sympathie van de publieke opinie.

Deze sympathie zou het katholicisme speciaal danken aan de volgende dingen:

1. Zijn strijd tegen de geboorteteruggang, „waartegenover de protestantse kerken en secten volkomen het onderspit delven."

2. Het buitengewoon goed opgezette katholieke caritaswezen.

3. De kruistochten tegen slechte films en boeken.

4. De uitstekende katholieke propaganda, voornamelijk door de radio en de pers. De katholieke pers mag er zijn want behalve **134 nieuwsbladen met 2.396.516 lezers, verschijnen er 198 tijdschriften met een lezerskring van 4.604.141 abonné's.**

Een factor van enorme betekenis vormt de Katholieke Actie, waarbij de 442.000 Ridders van Columbus eervol aan de spits marcheren. Van minstens even groot belang als de Katholieke Actie mogen we het schoolwezen beschouwen, dat zich mag verheugen in het bezit van 7.885 lagere scholen met 2.160.000 kinderen, terwijl het aantal middelbare scholen 2.159 bedraagt met 272.000 leerlingen; dat der hogere scholen 23 met 62.000 studenten; verder nog 169 seminaries met 18.000 candidaten.

En de jeugdverenigingen niet te vergeten! Geen wonder, dat Rosenfelder met hartzeer de enorme publieke invloed van de Katholieke Kerk in de Verenigde Staten gadeslaat, waarbij nog tot zijn grote ergernis het standbeeld van Christus-Koning te Washington, zegepralend zich publiek verheft tegen de blauwe hemel als symbool van de macht der katholieke kerk, want „Christuskönigsdenkmäler sind die moderne Herrschaftszeichen Roms."

Het katholicisme telt mee in Amerika; Roosevelt's program verwijst meerdere malen naar de sociale encyclieken van de Paus en zo constateert dan ook het nationaal-socialistische tijdschrift „Volk im Werden" (Mei, 1937): „Het gehele Amerikaanse volk wordt zo dag in dag uit met de katholieke gedachte in contact gebracht en zolang blootgesteld aan een steeds sterker wordende propaganda, totdat ook de bevolking van de Verenigde Staten ervan overtuigd wordt, dat Rome het centrum onzer aarde is."

Holland. Ons interesseert natuurlijk het minst Rosenfelders idee over het katholieke Holland. Nadruk legt de schrijver vooral op het feit, dat zowel Zwitserland als Holland een „goed georganiseerde lekenbeweging" hebben. De cosmopolietische en liberale geest hebben het Hollandse en Zwitserse protestantisme verkracht; de protestantse kerken staan in het teken van leeglopen. De Roomse Kerk daarentegen staat ongebroken en ontwikkelt een drukke activiteit. De Hollandse Roomse Kerk behoort tot de actiefste leden van het wereldkatholicisme. Ze beschikt over de beste katholieke persorganisaties van de wereld (alleen al 35 dagbladen). In Amsterdam is de zetel van het internationaal radiobureau. De Hollandse katholieke radiovereniging verzorgt werelduitzendingen. Verder bestaat er een goed ontwikkeld verenigingsleven. In het parlement wordt het katholicisme door de katholieke staatspartij vertegenwoordigd, die met 31 zetels de sterkste politieke partij vormt. De afkondiging van de nieuwe schoolwet 1920, die de katholieke scholen gelijkberechtiging waarborgt, was het resultaat van een honderd-jarige schoolstrijd, die de Roomse Kerk triomfantelijk heeft doorstaan.

In Dec. 1935 vertegenwoordigden de katholieke scholen 33.2 pCt. van het Hollandse onderwijs. Sedert 1923 bestaat er een katholieke universiteit in Nijmegen."

Na gewezen te hebben op de toename van katholieke kerken, scholen, verenigingsgebouwen en ziekenhuizen, bespreekt de auteur ook de houding der katholieken tegenover de N.S.B. en N.S.D.A.P.

„Sedert het ontstaan van een nationaal-socialistische beweging (Mussert) in Nederland, hebben de bisschoppen herhaaldelijk in herderlijke brieven hiertegen stelling genomen. Het Hollandse katholicisme neemt in de strijd tegen het nationaal-socialistische Duitsland een leidende positie in."

We menen hiermee te kunnen volstaan.

Uit het bovenstaande blijkt duidelijk, dat onze tegenstanders een open oog hebben voor de groei en bloei der Katholieke Kerk vooral in de z.g. protestantse landen. Met scherpe blik speuren ze de uitwendige oorzaken en factoren na. Ze blijven weliswaar buiten de interne, diepere en meer bovennatuurlijke elementen van deze vooruitgang. Zo is het ook te verklaren, hoe fel ze in eigen land deze uitwendige krachten van de Kerk bestrijden, deze bolwerken ondergraven en op een gegeven moment opblazen. Nu weten we wel, dat al deze uitwendige vermogens niet 't wezen van het Katholicisme vormen, doch wel zijn het onontbeerlijke organen echter moeten ze de levenssappen putten uit de verbondenheid met het levensbeginsel der Kerk, het levende, volle en krachtige geloof. Zo beschouwd vormen deze organen een noodzakelijke conditie voor de volle levensontplooing der Kerk en daarom is het ook te begrijpen, dat een waar katholiek op leven en dood vecht ook voor deze uitwendige vermogens.

Laten we vooral ook van de Amerikanen iets leren in de verdediging van het kinderrijke gezin, in de strijd tegen de openbare onzedelijkheid. Een verblijdend teken is de enorme werkkracht voor de „Actie voor God".

Indien wij zorgen, dat onze actie niet bij het uitwendige vertoon blijft steken, doch bezield wordt een heroieke geloofsovertuiging, dan mogen we hoopvol de toekomst te gemoet zien.

De waarheid omtrent het Communisme.

De bekende grote schrijver André Gide, van wie we indertijd reeds verteld hebben, hoe ontgoocheld hij weer terugkeerde van een reis uit Rusland, heeft thans een nieuw werk uitgegeven zijn „Retouches" op zijn vroeger werk „Terugkeer van de U.S.S.R."

Wat de arbeiders wacht onder een Sovjet-regiem is verschrikkelijk. Genadeloos hekelt Gide thans de wantoestanden in het nieuwe Rusland. Hij noemt data en cijfers. Hij geeft statistieken over werklonen en productie. Hij spreekt van krotwoningen, onthult onbarmhartig de gevolgen van het ellendige verklikkerssysteem, dat de bevolking tyranniseert en elke vrijheid onmogelijk maakt. Hij beschrijft de regering van Stalin als de ergste en de meest onzedelijke der dictaturen. Zijn antwoord aan de kritiek is duidelijk en afdoend. Het laat geen twijfel omtrent Gide's zienswijze. Ook als tijdelijk stadium van overgang naar een betere toestand kan hij de Sovjet-Unie niet zien. Het is één verval, één ontaarding, één ontgoocheling van het heilsverlangen.

Enige citaten uit deze felle polemiek mogen dit bevestigen:

— Diep in de vrucht verbergt zich de worm. Maar toen ik u zeide: deze appel is wormstekig, hebt gij mij beschuldigd, dat ik niet goed zag, of dat ik niet van appels hield. Had ik mij ertoe bepaald, alles te bewonderen, gij zoudt mij dit verwijt van oppervlakkigheid niet hebben toegeslingerd, en toch zou ik het alleen in dát geval verdiend hebben (blz. 9).

— Het diep-ongelukkige en achtervolgde wezen, dat de Sovjet-arbeider wordt, zodra hij niet meer tot de begunstigden behoort, lijdt honger, en durft niet meer te protesteren, durft zich zelfs niet meer hardop te beklagen. Is het een wonder, dat hij opnieuw een God uitvindt en een uitweg zoekt in het gebed? Tot welke menselijke instantie zou hij zich kunnen richten? Als wij lezen, dat bij de laatste plechtigheden op Kerstmis de kerken stampvol waren, steekt daar niets in, dat ons verbazen moet. De beroofden zoeken het „opium" (blz. 34—35).

— Vandaag is men in de Sovjet-Republieken verder (dan vóór de revolutie) verwijderd, ik zeg niet van de gedroomde communistische heilstaat, maar zelfs van die tussenstaat, die het bereiken van de socialistische droom zou mogelijk maken (blz. 47).

— Gij begrijpt er niets van, zei mij een vooraanstaand marxist. Het communisme verzet zich alleen tegen de uitbuiting van de mens door de mens. Hoe dikwijls zal men u dit nog moeten herhalen? Is dit bereikt, dan kunt gij gerust zo rijk zijn als Alexis Tolstoi of als een groot operazanger, indien gij uw fortuin maar door eigen werk hebt verdiend. Uw minachting en haat jegens het geld en het bezit lijkt mij een betreurenswaardig overblijfsel van uw oorspronkelijke christelijke ideën. — „Het is mogelijk" — maar geeft toch toe, dat deze ideën niets met het marxisme te maken hebben! — „Helaas" (blz. 60).

— Stalin verdraagt geen tegenspraak. Hij moet gelijk hebben en houdt voor zijn vijanden al degenen, die hem niet in alles toejuichen. Toch komt het vaak voor, dat hij zich de gedachten toeëigent, door zijn beoordelaars met het oog op een hervorming naar voren gebracht. Hij maakt zich meester van de idee, maar om zich van dit eigendom te verzekeren, ruimt hij degenen, die deze gedachten voorstelden, eerst uit de weg. Dit is zijn manier om gelijk te krijgen. Zo zal er in zijn omgeving weldra niemand meer gevonden worden dan mensen, die op alles ja knikken, omdat ze zelfs geen gedachten hebben. Dit is het kenmerk van het despotisme: zich niet te omgeven met mensen van waarde, maar met lakeien (blz. 65.)

— De intellectuëlen, die tot het communisme komen, moeten beschouwd worden door de partij als „onzekere elementen", die men gebruiken kan, maar die men altijd wantrouwen moet — zo heb ik ergens gelezen. Ach! hoe wáár is dat!... Er is geen partij, die mij kan binden, omdat ik mij laat weerhouden de waarheid hoger te stellen dan de partij (blz. 67).

— De Sovjet-republieken werden niet wat wij hoopten, dat ze worden zouden, noch wat ze beloofden te worden en wat ze nog wensen te schijnen: zij hebben al onze verwachtingen verraden (blz. 69).

— Dat er in theorie geen dienstmeisjes meer bestaan in Sovjet-Rusland, geldt als een uitstekende reden om hen te laten slapen in de gang, in de kerken of onverschillig waar. Immers welk een bekentenis zou het zijn, een fatsoenlijk kamertje voor de meid te hebben (blz. 88).

— Het is hoog tijd, dat de ogen zich openen voor dit verschrikkelijk bankroet (cette abominable faillite) waarin onze verwachtingen dreigen te verzinken. Wij moeten ons niet laten verblinden. Zoals het nu gaat in de Sovjet-Republieken zal het niet langer meer duren of al wat wij afkeuren in het kapitalisme zal er hersteld zijn. De loonverschillen worden er steeds groter, de klassen in de maatschappij hernemen hun onderlinge tegenstelling, de bureaucratie zegeviert. Nog eens: ik zou desnoods aanvaarden, dat de geest in Rusland niet vrijer is dan in Duitsland of in Italië, als tenminste de welvaart van de massa maar verzekerd ware (blz. 103).

Bondiger en duidelijker kan het niet. Wie „de waarheid boven de partij" durft te stellen, een zware, maar noodzakelijke eis in onze dagen van collectief-vorming, moet met Gide instemmen, na zijn cijfers en argumenten te hebben gezien: de Sovjet-Unie is de beschaming der communistische heilsverlangens. Ze verzekert het geluk der mensheid niet.

En toch — dit is het probleem van Gide — zal gestreden moeten worden voor het geluk der mensheid.

HERTOG EN HERTOGIN. De Hertog en Hertogin van Kent zijn op het ogenblik op een motor-reis, waarbij zij het plan hebben verschillende landen te bezoeken. Het paar heeft Oostenrijk bezocht zonder de Hertog van Windsor te bezoeken.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Het is wel merkwaardig, dat bij de tegenwoordige conflicten de aandacht der politiek meer uitgaat naar de feitelijke buitenstaanders als de naties welke bij het conflict direct betrokken zijn.

Met de Italiaans-Abessijnse oorlog was het de vraag, wat zullen de overige Middellandse Zee-mogendheden doen en speciaal Engeland? In het Spaanse conflict is deze vraag telkens meer urgenter gesteld. En in de oorlog tussen China en Japan vragen we weer, hoe zal deze strijd worden opgelost ten opzichte van de grote mogendheden?

Laten we met deze laatste kwestie beginnen.

Het blijft een geweldige strijd, die daar in het Oosten wordt gevoerd, en waarbij beide partijen geweldige verliezen lijden maar van geen wijken weten willen. Er is in de laatste dagen een geweldig offensief begonnen tegen Shanghai met een niet minder heftig bombardement, waarbij de Chinezen zich krachtige tegenstanders blijven tonen, zoals zij het reeds deze hele strijd gedaan hebben.

Maar Shanghai heeft ook een grote internationale nederzetting en deze heeft van het bombardement niet minder te lijden. Er zouden reeds 2000 doden daar gevallen zijn. De mogendheden Engeland en Frankrijk en de V.S. hebben nu als eis gesteld, dat de Japanse oorlogsschepen Shanghai zullen verlaten en China de stad ontruimen zal van troepen. De strijd wordt dan vanzelfsprekend naar andere regionen verlegd.

Of Japan daarnaar luisteren zal? In dat geval zal een antwoord nog wel enkele dagen duren, want Japanse antwoorden laten lang op zich wachten. Nog steeds is er geen bevredigend antwoord gekomen op de aanslag op de Engelse gezant. Wel zegt Japan de verwonding van de gezant te betreuren, maar het onderzoek is nog niet geëindigd en daarom kan er nog geen genoegdoening worden gegeven. Engeland is hierover allesbehalve te spreken. Evenmin over de blokkade van Japan, die volgens mededeling van de Japanse staf is uitgebreid van Mandsjoerije tot Frans China. Een hele lap, maar daardoor kan deze blokkade onmogelijk effectief zijn, zoals inderdaad ook gebleken is.

geen bevredigend antwoord gekomen op de aanslag op de Engelse gezant. Wel zegt Japan de verwonding van de gezant te betreuren, maar het onderzoek is nog niet geëindigd en daarom kan er nog geen genoegdoening worden gegeven. Engeland is hierover allesbehalve te spreken. Evenmin over de blokkade van Japan, die volgens mededeling van de Japanse staf is uitgebreid van Mandsjoerije tot Frans China. Een hele lap, maar daardoor kan deze blokkade onmogelijk effectief zijn, zoals inderdaad ook gebleken is.

Intussen schijnen de Russen ook op het toneel te komen en is de oude strijd tussen Japan en Rusland over de eilandjes in de Amour weer opnieuw ontbrand. Wanneer dit maar geen gezamenlijk optrekken wordt van China met de Sovjets tegen Japan.

De politieke atmosfeer is wel erg geladen.

Want ook omtrent de duikboten in de Middellandse Zee is de zaak nog niet in het reine. Met de oplossing van deze kwestie is het prestige van Engeland vooral gemoeid. Op 10 September zullen in een klein plaatsje bij Genève 60 afgevaardigden bijeenkomen van de volgende regeringen: Londen, Parijs, Rome, Moskou, Berlijn, Belgrado, Boekarest, Triana, Sofia, Athene, Ankara en Kairo.

In Duitsland is men intussen aan het voorbereiden het bezoek van Mussolini, welk bezoek des te meer indruk maakt daar de Duce thans voor de eerste maal een buitenlandse mogendheid bezoekt. Maandag is Hitler in Neurenberg aangekomen voor de 7e partijdag van het Nationaal Socialisme en dan hebben we binnenkort ook nog weer een Rijksdagzitting te wachten. Of we op deze vergaderingen nog iets nieuws te horen krijgen omtrent de Duitse Kerkstrijd die in het laatste jaar zulk een accuut karakter heeft gekregen?

Uit Spanje komen allerlei berichten over de burgeroorlog behalve berichten van gevechten en strijd. De oorlog schijnt er bijna te zijn doodgebloed en nu vernemen we van deserties en van onenigheden in de boezems der strijdenden zelf en van overgave van Catalonië aan Franco enz. enz.

In Barcelona waren de wolven al binnen het jaar elkander naar de strot gevlogen.

In Rusland heeft dat langer dan tien jaar geduurd, maar de Romaan heeft nu eenmaal een heel ander temperament dan de Slaaf en reageert veel vlugger. Bovendien was van de aanvang af in Spanje de spanning tussen de revolutionnaire groepen onderling — bedoeld zijn hiermee de aanhangers van de quasi-wettige regering! — veel groter. Want Lenin stak in zee met enkel Marxisten; Largo Caballero met een gemengde bemanning van Anarchisten en Socialisten. Wat natuurlijk een ontzaggelijke verzwakking betekende. Als eerste gevolg daarvan heeft Catalonië nog nimmer een behoorlijk offensief weten te organiseren om Madrid te hulp te komen of waar ook tegen Franco. De grote kracht van deze „rebel" schuilt juist in de verdeeldheid zijner tegenstanders. Meer nog dan in zijn Duitse en Italiaanse hulptroepen.

Het Spaanse raadsel wordt pas begrijpelijk als men weet, dat Spanje het enige land ter wereld is, dat zich achter Boekanin, de halfkrankzinnige Russische anarchistische philosoof heeft geplaatst. Marx is de Duitse denker geweest, die de wijsgerige grondslagen van het socialisme heeft gelegd. Na hem kwam Bakoenin, de wijsgeer van het anarchisme, die elke tucht en elke orde verwierp. Dit moest tot een splitsing leiden en heeft dan ook daartoe geleid. Al die volken, welke in hun revolutionnaire mannen nog over zoveel gezond verstand beschikten als men op de punt van een mes kon bergen, gingen toen met Marx mee, die wel de bestaande orde wilde vernietigen maar dan toch een nieuwe opbouwen. Alleen Spanje schaarde zich achter Boekanin, omdat de Spanjaard — zelfs de niet-revolutionnaire — hyperindividueel is, een hang naar anarchie in zich heeft en als hij revolutionnair is, ook nog een desperado is. Een desperado, letterlijk een „wanhopende", beter „iemand tot het doen van wanhopende dingen in staat". Slaan bij de Spanjaard de remmen weg, die traditie en geloof hem aanleggen, dan wordt hij in negen van de tien gevallen de meest onevenwichtige desperado, die men zich maar fantaseren kan.

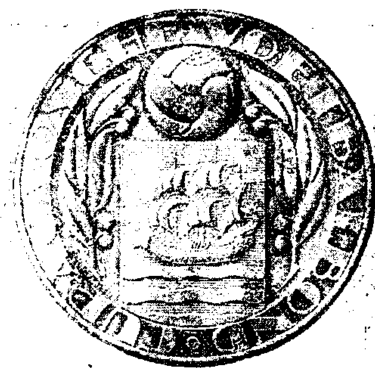
Zelfs Trotzky, die indertijd in Spanje geweest is om eens poolshoogte te nemen van hoe men de revolutie — pardon, de wettige regering van het Volksfront — voorbereidde, stond verslagen toen hij met de heren anarchisten gesproken had. Hij vroeg hen of zij een proletarische staat wilden vormen. De heren van de Federacion Anarchistica Iberica antwoordden hem: „Neen, wij willen geen enkele soort staat!" Hij vroeg hen, hoe zij bijv. de spoorwegen wilden exploiteren. Zij antwoordden: „Maar wij willen helemaal geen spoorwegen exploiteren!"

Deze anarchisten kunnen en willen alleen maar slopen en vernietigen. Typisch is ook, dat de uitbarsting te Barcelona zijn directe oorzaak vond in het feit, dat de regering van Valencia „een generaal" het bevel der Catalaanse troepen wilde opdragen. De eerste de beste apotheker, dichter of journalist hadden de anarchisten misschien nog wel geaccepteerd, maar een militair deskundige natuurlijk nooit. Hun leuze op militair gebied — in hun bladen in druk gegeven — luidt: „geen discipline, die de moed, het gevoel en het verstand slechts begrenst. Wij verwachten van onze mannen moed tot tuchteloosheid!" Na de overwinning, wanneer zij heel Spanje met puinhopen op elk gebied zullen overdekt hebben, verwachten zij een nieuwbouw van „de tuchteloosheid van het opbouwend intellect".

Zelfs de communisten kunnen met deze Spaanse anarchisten niet overweg.

Alle fatsoenlijke christenmensen dienen er zich echter over te verheugen, dat ze er zijn — hoe vreselijk dit ook voor het ogenblik zijn moge. Als straks de rode en rosse wolven, de dolle en de uitgehongerde, elkaar verscheurd hebben, krijgen die straks allicht weer mogelijkheden.

Het is lang niet onwaarschijnlijk, dat de dolle Catalaanse wolven indirect de beste bondgenoten van Franco zullen blijken te zijn. Voorlopig doen ze in elk geval goed werk met de minder gevaarlijke wolven te verscheuren of althans tot machteloosheid te doemen. Zelve vormen ze nooit een blijvend gevaar — dat is een grote troost!

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 5 September 1937.

Volharding — Hercules	5—0
Jong Holland — Asiento	3—1
Scherpenheuvel — Hollandia	niet doorgegaan
Transvaal 2 — R.C.C. 2	1—0
Feyenoord — Hilversum	3—1

COMPETITIE-STAND

A-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Volharding	10	9	1	0	21	4	19	1.90
Jong Holland	10	7	2	1	30	9	16	1.60
S.U.B.T.	10	5	2	3	17	10	12	1.20
Scherpenheuvel	10	4	3	3	19	13	11	1.10
R.C.C.	9	3	1	5	15	16	7	0.77
Asiento	10	3	1	6	16	19	7	0.70
Hercules	11	3	1	7	6	25	7	0.66
Hollandia	9	3	0	6	16	20	6	0.66
Transvaal	9	1	1	7	5	19	3	0.33
Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
S.U.B.T. 2	3	3	0	0	10	3	6	2.—
Volharding 2	2	1	1	0	1	0	3	1.50
Jong Holland 2	4	2	1	1	8	4	5	1.25
R.C.C. 2	2	1	0	1	1	1	2	1.—
Transvaal 2	4	1	1	2	2	6	3	0.75
Scherpenheuvel	3	1	0	2	2	7	2	0.66
Asiento 2	3	1	0	2	4	3	2	0.66
Hercules 2	3	0	1	2	3	7	1	0.33
B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Feyenoord	5	4	0	1	11	4	8	1.60
Atletico	2	1	1	0	5	3	3	1.50
D.C.C.	3	1	2	0	2	1	4	1.33
Jong Curaçao	3	1	1	1	6	3	3	1.—
D.D.V.O.	5	2	1	2	5	3	5	1.—
Be Quick	4	1	2	1	5	5	4	1.—
Hilversum	4	0	1	3	2	8	1	0.25
P.S.V.	2	0	0	2	1	10	0	0.00

OPSTELLING VAN HET EFTAL DAT OP A.S. ZONDAG 12 SEPTEMBER 1937 ZAL UITKOMEN TEGEN DE COMBINATIE ASIENTO — HOLLANDIA — P.S.V.

E. Vos (R.C.C.)

E. Atalida (Hercules) — A. J. Maduro (S.U.B.T.)

H. Royer (J. Hol.) — L. B. Isidora (Volh.) — E. Meerens (Volh.)

Ch. Becker (Scherp.) — J. Ramirez (J. Hol.) — C. Prince (R.C.C.) — A. de Castro (Volh.) — E. Rondijk (Volh.)

Aanvoerder: A. J. Maduro
Reserves:
E. Pinedo (Hercules)
H. A. Maduro (S.U.B.T.)
E. Pieters (S.U.B.T.)
A. Maduro (J. Holland)
Bernabela (Feijenoord)

Het combinatie elftal zal op a.s. Zaterdag worden bekend gemaakt.

In verband met de a.s. Halfjaarlijkse Vergadering worden de Verenigingen gewezen op de bepalingen inzake vertegenwoordiging.

HET BESTUUR.

NEDERLAND.

Het Doel der Ordening, economisch, sociaal en staatsrechtelijk beschouwd.

Op de 14de christelijk-historische zomerconferentie te Lunteren heeft prof. mr. P. Lieftinck, hoogleraar aan de handelshogeschool te Rotterdam, een inleiding gehouden van het onderwerp „Het Ordeningsrapport."

Prof. Lieftinck kwam in zijn betoog tot de volgende conclusies:

1. Bij het vraagstuk der ordening gaat het feitelijk om de vraag, in hoeverre op economisch en sociaal gebied vrijheid voor gebondenheid zal plaats moeten maken, welke doelstellingen, aan het gemeenschapsbelang ontleend, meer op de voorgrond zullen moeten komen en welke organisatievormen in verband daarmede voor bevordering in aanmerking komen;

2. Naast het streven naar economische doelmatigheid, hebben de drang naar sociale rechtvaardigheid en de behoefte aan een sterker differentiatie van de organisatie van de staat voor de ordeningsgedachte betekenis;

3. Ordening, economisch gebouwd, zal ten doel moeten hebben gezonde verhoudingen te bevorderen in afzonderlijke bedrijfstakken en de algemene voorwaarden te scheppen voor een doelmatige aanwending van de economische krachten, waarover het land beschikt;

4. Ordening, sociaal gebouwd, zal ten moeten hebben de sociale voorzieningen uit te bouwen zo ver zij economisch mogelijk en verantwoord zijn en het streven te bevorderen naar georganiseerde samenwerking tussen werkgevers en werknemers;

5. Ordening, staatsrechtelijk beschouwd, zal ten doel moeten hebben het overheidsapparaat voor zijn groeiende taak berekend te maken en de organisaties van het bedrijfsleven tot een graad van ontwikkeling te brengen, dat zij in die taak kunnen delen;

6. Het christelijk levensbeginsel kan aan de ordeningsgedachte grote stuwkracht verlenen.

De nieuwe koers van minister Steenberghe.

Wij lezen in het „Dagblad van Noord-Brabant en Zeeland:

Deze week zijn er een tweetal berichten van het departement van Economische Zaken losgekomen, waaraan de pers o.i. niet in voldoende mate aandacht geschonken heeft. Het betreft de mededeling over de consumptieregeling en die over de sanering in het bloembollenbedrijf. Ogenschijnlijk gaat het hier slechts over administratieve maatregelen, zoals er zoveel genomen zijn en nog genomen zullen worden, maar aandachtige lezing laat duidelijk verstaan, dat niets minder dan een nieuwe koers in het vooruitzicht wordt gesteld.

Na er op gewezen te hebben, dat het in het algemeen in de bedoeling van de minister van Economische Zaken ligt, de reeds door de vorige Regering uitgestippelde lijn om tot vereenvoudiging of afschaffing der landbouwcrisismaatregelen te geraken, door te trekken, voor zover althans de belangen van de landbouw zulk mogelijk maken, en na o.a. te hebben verteld, dat de intrekking van de consumptiemelkregeling voor het buitenwettelijk gebied niet vanaf 1 Augustus doch pas vanaf 1 December a.s. zal ingaan, verklaart de ministeriële mededeling het volgende: „De reden hiervan is dat hij — de minister — de belanghebbende distribuanten de gelegenheid wil geven, de tot nu toe geldende ambtelijke regeling te vervangen. Eventuële andere regelingen, welke waar nodig de werking der huidige regeling zouden kunnen opvangen, ziet de minister in principeel geheel andere geest, dan de thans geldende regeling. In stede van 'n centrale en ambtelijke regeling zouden eventuële nieuwe regelingen in die streken, waar de toestanden zulks eisen, door de belanghebbenden aanvaardbare regelingen aan hem zouden voorleggen, daarop zo nodig als sluitsteen een zodanige sanctie te verlenen, dat zij kunnen worden uitgevoerd."

Geen bureaucratie van ambtenaren, maar samenwerking van beroepsgenoten; geen ministeriële decreten, maar ordening door de betrokken distribuanten zelf, onder sanctie van de overheid. Gebondenheid door particulier initiatief! Dat is nog geen Troonrede of een stuk daarvan, maar het geeft voldoende te kennen van welke geest de a.s. Troonrede en het regeringsprogram zullen getuigen.

Minder nadrukkelijk maar toch ook onmiskenbaar vindt men de lijnen van een voorzichtig doch stimulerend ordeningsbeleid terug in de ministeriële mededeling over de sanering in het bloembollenbedrijf. Met ingang van 1 Augustus worden de bindende minimumprijzen afgeschaft en wordt in dat opzicht de door het bloembollenbedrijf gewenste vrijheid teruggeven. Maar de algehele vrijheid namelijk voor een wilde uitbreiding als vroeger met haar moordende gevolgen en daarom blijft de teeltregeling. Wat óók blijft, is het surplusfonds, „dat reeds geheel in handen van het vak is" — zoals terloops van ministeriële zijde wordt opgemerkt — teneinde door deze zekerheid van afkoop van het surplus van bollen tegen een bepaald minimumbedrag, aan de markt een steun te geven, welke inzinking der prijzen tot een te laag niveau voorkomt.

Indrukken van Aruba

Als men in jaren niet meer op Aruba is geweest, staat men verbaasd over de kolossale vooruitgang. Zowat alle straten in Oranjestad zijn geasfalteerd. Jammer genoeg is hierbij niet op hemelwater gerekend; bij een ferme regenbui veranderen de straten in beken en de huizen of huizenrijen in eilandjes. De wijsheid is weer bedrogen door de zuinigheid. De Nassaustraat met haar mooie, nieuwe, ruime winkels en kantoren, haar voornaamheid en bedrijvigheid zou een sieraad zijn voor Curaçao. Merkwaardig dat er zo weinig zaken van Arubanen zijn; de Polakken o.m. hebben er stevig wortel geschoten.

Het Hollands hoekje is een splinternieuwe wijk.

Op het vroegere voetbalterrein in de Playa verrijst nu het indrukwekkend Gouvernementsgebouw, sober en fors van lijn; zeer in tegenstelling met verscheidene nieuwe paleiswoningen, die wel ietwat te druk en popperig aandoen.

Er is welvaart. Werkeloosheid is er onbekend; men is aan de limiet van de Arubaanse krachten; wie geen werk meer kan krijgen, heeft zich zelf door onbehoorlijk gedrag op de zwarte lijst geplaatst. Bij het nieuwe bedrijf op Balashi zullen vooral Portugezen gerequireerd worden, zegt men.

Mogelijk dat Aruba nog wel eens het belangrijkste eiland van het gebiedsdeel wordt; maar men moet zich niet gaan inbeelden dat zulks nu reeds het geval is.

We zagen de „Libertador" aan de grote steiger liggen en er was nog plaats voor een boot van even groot kaliber. Zou de grote steiger niet gaan wankelen bij verdere uitdieping? En als het gebeurt, zouden dan werkelijk de grote boten naar Aruba willen komen? Curaçao heeft het voordeel dat men tegelijk kan lossen en bunkeren.

Op Aruba weet ieder dat alle ondertekenaars, op één na, familie van elkaar zijn en verder dat één dezer leden vroeger bewerkt heeft dat de grote steiger op de plaats zou komen, waar hij nu ligt. Enfin, dat is allemaal maar bijzaak; als het uitdiepen der haven werkelijk de kosten waard is, móét het gebeuren, al zit er ook een beetje risico aan vast.

Maar laten ijveraars voor de uitdieping der haven zo verstandig zijn voortaan hun wensen in beleefder vorm en in wat minder verfomfaaid Hollands aan de betrokken instanties aan te bieden. Ze willen toch „het meest Hollandse eiland des gebiedsdeel" zijn. Nu loopt men gevaar niet au sérieux genomen te worden. Maar het daghet in het Oosten, want in de politieraad is reeds gesproken over de noodzakelijkheid van een Mulo- en handelsschool.

Het westerstrand met zijn Eagle-beach en Palmbeach is een ideale zwemplaats en kan Curaçao Aruba benijden.

De buitenwegen vallen niet tegen, behalve de heel drukke, zoals die naar de Noord, die de wasbordweg van Zegoe naar Barber tracht te evenaren en sterk om asfalt schreeuwt.

Van uit de grote baan naar San Nicolaas snelt er een keurige asfaltweg naar het volkrijke Santa Cruz, waar het heuvelachtige terrein prachtige vergezichten biedt, m.i. de mooiste streek van het eiland. De massa hoopjes gladde, afgeronde stenen zijn typerend voor het Arubaanse landschap. Toch moet Aruba, wat natuurschoon betreft, onderdoen voor Curaçao en Bonaire. Dat men er bijna alleen schapen aantreft, zal wel komen van de uitgestrekte aloëvelden, die soms aan de Hollandse hei doen denken.

De fleurige katholieke kerk van Santa Cruz staat er fier tussen de nette, goedonderhouden huisjes; het nieuwe protestantse kerkje doet het beter van verre dan dichtbij. U zult het wel met me eens zijn, dat de bezetting van de politiewacht met één militair te weinig is bij de goede maar ietwat knoestige bevolking van S. Cruz.

Ik hoorde dat de mensen hier nog altijd naar de Playa moeten om er te trouwen. Waar hier ruim vijf duizend mensen wonen is het werkelijk niet tegemoet komend van het gouvernement. Aruba-ariba.

Ook op de Noord en Savaneta treft men overal nette, vriendelijke huisjes aan, die getuigen van welvaart. Als je een bende krotten wilt zien, ga dan naar San Nicolaas, waar de inheemse en Bovenwindse bevolking huist. Die zijn er blijkbaar in een minimum van tijd met een minimum van kosten neergesmeten. En dan zijn er nog krotten waarin twee, soms drie huisgezinnen gevestigd zijn. Men kan zich indenken, dat hier toestandjes heersen om van te rillen. Als ergens Aruba ariba moet gaan, dan hier.

Engels wordt er evenveel gesproken als Papiaments, want slechts de helft is Arubaan.

We neusden even in het bijna afgewerkte Openbare schooltje; keurig!

Hier staat ook het onlangs geopende box-theater, dat zijn invloed reeds op de jeugd heeft uitgeoefend. Als er nu een duel ontstaat in de jongenswereld, ontziet men zich niet, elkaar met de blote vuist vlak in het gezicht te timmeren. Weg met dat valse, verruwende, beestachtige spel. Als men iemand een doodgewone klap geeft, kan men door de rechter veroordeeld worden; hier mag men elkaar ongestraft alzijdig en grondig mishandelen en zelfs half dood ranselen.

De fabriek van San Nicolaas is zeer regelmatig aangelegd. Dadelijk springen de zilverbaltanks en heuveltjes zwavel in het oog.

De Village is ruimer aangelegd dan Negropont en Julianadorp, maar de huizen zien er niet zo mooi en degelijk uit. Alles staat op betonpaaltjes in een gootje met olie om het ongedierte buiten te houden. Het is duidelijk dat hier op de barre rots groen en bloem niet zo welig tieren als bij de C.P.I.M. huizen.

Links van de grote weg is men een complex werkwoningen aan het bouwen.

We waren benieuwd wat er op de Playa van Koninginnedag zou terecht komen, want we hadden vernomen dat een volksmenner met een lijstje was rond geweest om de mensen te laten tekenen niet met de feestviering mee te doen. Aruba is toch een betere Führer waard. Enkele lui waren boos, omdat H.M. de Koningin niet op het telegram geantwoord heeft.

Meent de Führer nu werkelijk dat de Koningin zo iets zal doen. Bij meer oordeel en ontwikkeling zou men het ongetwijfeld achterwege gelaten hebben. Wat te zeggen van iemand, die andere burgers opzettelijk gaat aansporen Koninginnedag niet mee te vieren?

Als men van een militaire-politie een werkelijke of vermeende brutaliteit ondervindt, gaat men onmiddellijk tegen groot en klein, hoog en laag zijn verontwaardiging ventileren. Waarom dat ook niet gedaan tegen een Arubaan, die een onbeschaamdheid begaat tegenover Hare Majesteit? Is dat fair play? Op Aruba zegt men niets, sommigen sympatiseren zelfs met het idee. Wat meent men toch te bereiken met zulke minderwaardige manieren? Gelukkig, het is gebleken dat de grote massa deze dwaze volksmenner niet heeft willen volgen.

Na de vlaggenparade bij de mariniers-kazerne, bleek het dat de kinderen goed waren opgekomen voor de aubade. Ook de banda van Oranjestad was present. Door een energieke en enthusiaste Frater is hier enkele jaren geleden op de Sint Dominicusschool een muziekcorps opgericht, die nu fris en pittig de lucht vol feestgeluiden blies. Waarom heeft het vooruitstrevend Aruba voor die pientere jongens nog geen kiosk gebouwd. Laat de maatschappij wat meer doen voor het culturele belang.

De talrijke schoolkinderen dus trokken, alle gewapend met een grote of kleine vlag, naar het reuze plein voor het gouvernementshuis. Ook de leerlingen van de Julianaschool waren flink opgekomen. Het is altijd fleurig zo'n troep kinderen te zien en te horen. Onder begeleiding van de banda werden er enthousiast drie volksliederen gezongen, waarna de Hoogedelgestrenge Heer Gezaghebber de hoofden der scholen bedankte. Toen trok de feestelijke stoet door de bevlagde straten van de stad en eindelijk weer naar school, waar voor ieder een zakje lekkers met ongeduld lag te wachten.

Op de audiëntie verschenen er, buiten de leden van de feestcommissie, geen Arubanen; misschien is het anders ook niet druk.

De Arubaanse Sportbond had van één uur tot half vijf athletiekwedstrijden georganiseerd op het voetbalveld buiten de stad, waar ieder een vrije staanplaats kon krijgen. Het muziekgezelschap van San Nicolaas in blauwe baatjes verhoogde nog de vrolijkheid. Verscheidene winkeliers hadden prijzen beschikbaar gesteld. Gedurende de voetbalmatch tussen Aruba Jr. en Hollandia, de twee beste clubs, bliezen weer de jongens van de Frater. De tribunes, die hier met het front naar het zonnetje staan, zaten stampvol en langs drie zijden van het terrein merkten we nog een groot aantal kijkers, totaal ongeveer duizend.

Toen de H. E. G. Heer Gezaghebber was gearriveerd begon het spel, waarnaar ik zeer benieuwd was. Eerlijk gezegd viel het me niet mee. Wat snelheid, het juist aangeven van de bal, de samenwerking, de afwerking en de techniek betreft kan Aruba van de beste clubs op Curaçao nog een lesje nemen. Door de veel te lage omheining ligt de bal voortdurend buiten het veld; er moet dan telkens vervelend lang gewacht worden voor een kleine jongen de leren knikker weer terug geschopt heeft.

De enige goal is door Hollandia uit een strafschop gemaakt. En hiermee had deze club de Palau-beker te pakken. Het is wel tekenend voor Aruba dat er om een beker, geschonken door een rumleverancier, gespeeld is.

Die maakt blijkbaar zulke goede zaken, dat er zo'n mooi ding wel af kan.

De dag werd gesloten met mooi vuurwerk, waarbij een boel volk op de been was; ook velen van San Nicolaas waren overgekomen. Weer was de banda van Oranjestad present. Deze wakkere jongens hebben elk nummer, te beginnen bij „de vlaggen in de vroege morgen, opgeluisterd. Hulde! Opvallend was de kalmte van het volk; een beetje enthousiasme was niet misplaatst geweest. Maar beter zo, dan wanorde.

Weet U wat „Arubaanse Champagne" is? Dat is de bayrum, die een groene blad op het etiket heeft. Op Aruba zelf bereidt men een sterke drank uit de witte bolletjes van de Carawara Spanjool. De kunst is ook buiten Aruba bekend. Er wordt op dit eiland verschrikkelijk gedronken. Omstreeks zes uur zagen we, een beetje achteraf, twee grote jongens languit op de weg liggen; ze hadden Palau weer iets laten verdienen. Na een uurtje konden ze weer met bewustheid hun levensweg vervolgen. Die avond hebben de twee vrienden natuurlijk niets meer gedronken dan leidingwater.

Op de Noord zijn vele huisvaders meer bezorgd voor hun rum dan voor vrouw en kinderen. Kerels, die drie gulden per dag verdienen, laten hun kinderen heel eenvoudig meedoen met de schoolvoeding, terwijl ze gloeiend worden als ze, in geval van ziekte, geen bewijs van onvermogen kunnen loskrijgen.

De drankzucht is een kanker, die hier zo diep zit, dat er waarschijnlijk geen kruid meer voor gewassen is. Maar het kan toch niet anders of de volksgezondheid moet er onder lijden. Het valt op dat de kinderen van de Playa er in het algemeen zo flets uit zien, t.b.c. is op Aruba sterk verspreid en de Noord spant hierbij de kroon. Als Aruba zich tenslotte maar niet ten onder drinkt.

Met de kiezerslijst hebben ze een mooie pan gehad. De gezaghebber had aan de hoofden van de Fraterschool en Julianaschool een lijst gevraagd van alle jongens, die vroeger de zevende klas hadden afgemaakt en nu voor kiezer in aanmerking kwamen; die zouden op de kiezerslijst geplaatst worden. Aan het verlangen van Z.H.E. Gestrenge werd voldaan. Toen de leden van het verkiezingsbureau zitting hielden op Aruba, stonden ze verbaasd dat er maar vijf mannen met hun rapport van de zevende klas zich vertoonden. Is hier een vergissing of onkunde aangaande ons onzinnig verkiezingsreglement in het spel? Een feit is dat er meer dan honderd mannen, buiten hun schuld, niet kunnen stemmen.

Toch is er over het algemeen weinig belangstelling, wat vooral voor Aruba zo jammer is, omdat het meent bij Curaçao achtergesteld te worden.

Als er ergens een politieke of belangenpartij is opgericht, wordt er gewerkt als een paard om het aantal afgevaardigden zo hoog mogelijk op te voeren; hoe groter getal, hoe meer invloed. Het zou van goed inzicht getuigd hebben als de Führer van Aruba er voor geijverd had een zo groot mogelijk getal mannen op de kiezerslijst te krijgen; dan had dit welvarend eiland drie leden naar de Staten kunnen zenden, nu nog juist twee. In de Staten is het toch de grote plaats om de belangen van zijn stad en land te bevorderen. Men komt er verder mee dan met wat bombarie maken. Maar op Aruba is men bang en men verheugt zich al, omdat ten minste één de moed, de treurige moed, heeft, voor de dag te komen. Laten we hopen dat men er vroeg of laat tot beter inzicht komt.

We wensen Aruba nog meer materiële, maar vooral culturele en spirituële vooruitgang. Aruba-ariba.

A Visitor.

CURACAO.

Vliegende honden.

Schreven wij indertijd over vliegende haring, ons kostelijk zeebanket dat met de K.L.M. in alle streken van het kompas naar Europeese landen uitvloog, thans wordt de aandacht gevraagd voor vliegende honden. Weliswaar geen nieuwe verschijning in de zoölogische wereld, maar toch een nieuwtje als luchtvracht artikel.

De vliegtuigen der K.L.M. hebben meer dan eens belangrijke levende zendingen aan kostbare honden, enz. vervoerd, maar elf tegelijk in hetzelfde vliegtuig, is nog niet voorgekomen in de geschiedenis onzer burgerluchtvaart. Op het passagekantoor van de K.L.M. aan de Hofweg in de Residentie bevonden zich op een vroege morgen een keur aan hazewindhonden, elf in getal met acht begeleiders.

De honden werden onder grote hilariteit gewogen, zij leverden een totaal gewicht op van 276 Kg.; men kan zich dus voorstellen hoe groot deze dieren waren, gezien de tengere lichaamsbouw van hazewinden. Het gehele gezelschap begaf zich vervolgens in een autobus van de K.L.M. naar Schiphol, waar het zich aan boord van een Fokker F 22 vliegtuig inscheepte, bestemd voor Twente, waar de dag daarop belangrijke windhonden rennen worden gehouden.

VERGELIJKENDE STAAT

van de ophet eiland Curaçao ingeklaarde vaartuigen.

STOOMSCHEPEN:

Tijdvak	Aantal	inh. in M³
Aug. 1937	478	2.724.151
Aug. 1936	564	2.655.903
Jan. t/m Aug. 1937	3529	21.157.471
Jan. t/m Aug. 1936	3517	20.875.579

ZEILSCHEPEN:

Tijdvak	Aantal	inh. in M³
Aug. 1937	159	13.402
Aug. 1936	174	14.897
Jan. t/m Aug. 1937	1217	100.018
Jan. t/m Aug. 1936	1249	101.587

Zeivaart over de maand Augustus 1937.

Binnengekomen van:	
Aruba	36
Bonaire	32
Higuerote	3
La Guaira	11
La Vela de Coro	7
Mayaguez P.R.	1
Pto. Cabello	30
Rio Hacha	1
San Pedro (Macoris)	1
Tucacas	25
Zee	12
Totaal	159
Vertokken naar:	
Aruba	38
Bonaire	28
Jacmel	11
La Guaira	20
Las Piedras	1
La Vela de Coro	10
Pampatar	6
Pto. Cabello	48
Rio Hacha	1
St. Martin N.G.	1
Totaal	164

De Padvinders terug.

Gisterenmorgen kwamen met het m.s. Colombia de Padvinders weer terug. Hun Curaçaose collega's waren aan boord ter verwelkoming. Namens Z. Exc. de Gouverneur was de Luit. Adjudant Boutmy aanwezig.

Met talrijke Nederlandse en Buitenlandse insignes waren costuums en stokken versierd.

Begrijpelijk dat ze niet uitgepraat konden komen over al het moois wat ze genoten hadden. Vooral over het bezoek aan de Koningin op het oo.

Welkom.

Met het m.s. Colombia arriveerde de Heer Roberto de Aannoy en familie. Verder een nieuwe tweede geneesheer voor de C.P.I.M. Dr. van Raalte en familie.

Nieuwe Inspecteur Onderwijs.

Met het M.S. Colombia arriveerde alhier de nieuwe Inspecteur van het onderwijs Dr. Goslingen met familie.

Ons Welkom.

Aanrijding.

In de avond van 2 September j.l. is de 31-jarige wielrijder A., in de Breede straat O. B., door een uit tegenovergestelde richting komende autobus, bestuurd door de 24 jarige autobus-chauffeur M. aangereden, met het gevolg dat A. van zijn rijwiel werd geslingerd en daarna bewusteloos op de rijweg bleef liggen. Volgens verklaring van de autobuschauffeur en een getuige, was M., achter het stuurwiel zittende in slaap gevallen en was de aanrijding tengevolge hiervan ontstaan, daar de autobus van de linkerzijde van de rijweg was overgestoken. Tegen de autobuschauffeur wordt proces-verbaal opgemaakt.

Bedreigd.

De 23-jarige constructiewerker R. heeft bij de Politie aangifte gedaan dat hij op 2 September op het terrein van de C.P.I.M. door zijn medearbeider M. met een mes bedreigd is geworden. Een onderzoek wordt ingesteld.

Straatbrandje.

In de avond van 3 September werd de Politiebrandweer gealarmeerd voor een straatbrandje op het Hendrikplein. De brandweer, die met de kleine spuit uitrukte, behoefde echter geen dienst te doen, daar het ontstane brandje inmiddels met een handbrandblusapparaat door een burger was geblust. Uit het onderzoek bleek, dat op straat gedropen benzine in brand geraakt was.

C.V.B.-Nieuws.

De C.V.B. deelt ons mede, dat de Halfjaarlijkse Algemene Vergadering op Maandag 13 September 1937 des avonds om 8 uur zal gehouden worden in het gebouw van de Curaçaosche Sportclub op Scharlo.

1. Opening.
2. Notulen vorige Algemene Vergadering
3. Mededelingen van het Bestuur
4. Verkiezing van een Bestuurslid in verband van het aftreden wegens trek van de heer J. Smids
5. Rondvraag
6. Sluiting.

Door het Bestuur wordt de heer H. C. J. Nieuwenhof (Asiento) candidaat gesteld ter vervulling vacature van de heer J. Smids.

Verdere candidaat-stellingen, te ondertekenen door ten minste 3 aangesloten Verenigingen, moeten vóór Donderdag 9 September 1937 in het bezit zijn van de 1ste Secretaris.

Postpaketten in Binnenlands Verkeer

Door Z. Exc. de Gouverneur is bij de Kol. Raad ingediend een verordening, om de mogelijkheid open te stellen tot het vervoer in binnenlands verkeer van postpaketten met aangegeven waarde.

Pensioenregeling gesubsidieerd Bijzonder Onderwijs.

De Gouverneur van Curaçao heeft aan de Koloniale Raad ter goedkeuring aangeboden een ontwerp-landsverordening, houdende pensioenregeling voor onderwijzers in Curaçao en hunne weduwen en wezen.

Uitvoering ten bate slachtoffers Maracaibo-ramp.

Naar de Heer Boskaljon ons mededeelt, zal hij dezer dagen in het theater Roxy om kwart voor 9 een uitvoering geven ten bate van de slachtoffers van de Maracaibo-ramp. De avond zal gewijd zijn aan zang, dans en muziek. Een dergelijke avond onder leiding van de Heer Boskaljon belooft het bekende succes. Het is bovendien voor een goed doel. We kunnen niet anders als een bezoek ten zeerste aanbevelen.

Nieuwe Telefoontarieven.

In het publicatieblad No. 91 van 2 Sept. zijn de nieuwe telefoontarieven opgenomen voor Curaçao en Aruba, welke 1 October zullen ingaan.

We geven hieruit o.a. de volgende tarieven:

Bijdragen in de aanlegkosten:

a. binnen de plaatselijke kring:

1. voor een hoofdaansluiting	ƒ 10.—
2. voor elke nevenaansluiting, voor elke 100 Meter geleidingslengte of gedeelte daarvan	ƒ 4.—
3. voor elke bijzondere technische inrichting (omschakelaar, extra bel, extra telefoon)	ƒ 2.—

b. buiten de plaatselijke kring: voor elke hoofd- en voor elke nevenaansluiting:

voor elke K.M. geleidingslengte of gedeelte daarvan	ƒ 20.—

II. Maandelijkse kosten:

abonnement voor:

a. een hoofdaansluiting binnen de plaatselijke kring, waarmede gemiddeld minder dan 20 gesprekken per dag worden aangevraagd	ƒ [illegible]0.—
b. een hoofdaansluiting als sub IIa bedoeld waarmede gemiddeld 20 of meer gesprekken per dag worden aangevraagd	ƒ [illegible]5.—

c. een hoofdaansluiting buiten de plaatselijke kring: hiervoor wordt het abonnement bedoeld sub a en b verhoogd naar gelang van de geleidingslengte liggende buiten de plaatselijke kring, en wel:

voor elke K.M. geleidingslengte of gedeelte daarvan met	ƒ [illegible].—

d. nevenaansluitingen:

1. voor elk toestel van nevenaansluitingen	ƒ [illegible].50

Regenval.

De regenmeter van het St. Thomascollege geeft aan, dat er vanmorgen 10 m.m. gevallen is.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

De eerste Duitse Nationale prijs werd verleend aan Alfred Rosenberg, de uitgesproken vijand van het Christendom!

Door Rusland werd in een nota Italië beschuldigd van de duikbotenaanval in de Middellandse Zee.

Deze nota kan nog tot gevolgen hebben, dat Italië niet zal deelnemen aan de Middellandse Zee conferentie.

UIT NEDELAND.

De inleiding tot de grote schaakwedstrijd Euwe — Aljechin is bepaald op 4 October, waarbij een groot aantal autoriteiten uitgenodigd zijn. De eigenlijke wedstrijd begint pas 5 October. Een geheel nieuw systeem om de zetten stuk voor stuk wereldkundig te kunnen maken zal waarschijnlijk ingevoerd worden.

De Tijd verneemt dat zowel Ir. Mussert als P. Melcher, de door Mussert met het zweepje bedreigde man, beiden 30 September terecht zullen staan, wegens het Blauwe-zand-incident.

Volgens een officiële mededeling van de regeringspersdienst is als vice-consul van Venezuela te Curaçao toegelaten de Heer J. de Jesus Sanchez.

Naar het Handelsblad meent te weten zal Bakhuys toch in Nederland blijven en zal hij trachten een plaats als trainer bij een voetbalclub te krijgen.

Te Apeldoorn werd een N.V. opgericht die zich ten doel stelt een 12 KM lange autorenbaan aan te leggen. Men taxeert de kosten op een half millioen gulden. Thans wordt de goedkeuring van de autoriteiten aangevraagd. Het K.N.A.C. staat sympathiek tegenover het plan en het is reeds bekend dat het kapitaal van de N.V. uitsluitend Nederlands zal zijn.

Te Rotterdam heeft zich een incident in de haven voorgedaan dat grote beroering in scheepvaartkringen gewekt heeft. Sinds enige tijd lag het Spaanse stoomschip Aizkori Mendi in een van de havens van Rotterdam, toen bericht ontvangen werd dat de kapitein en de gehele bemanning door de rederij, die van Bilbao naar Londen verhuisd was, ontslagen werd en het schip moesten verlaten. Zonder dat iemand dit bemerkt heeft, slaagden de opvarenden erin de ketels op te stoken en toen een havenloods en nog twee Hollandse helpers aan boord kwamen om het schip te verhalen, hakten de opvarenden de trossen van de sleepbot en los en ontsnapten neer zee. Volle vaart stoomde de Spaanse boot de waterweg af, achtervolgd door politieboten die er niet in slaagden, ondanks hun pogingen, het vaartuig te doen stoppen. De drie Hollanders waren nog aan boord en men durfde blijkbaar geen geweld te gebruiken, daar de kapitein per scheepsroeper gedreigd had dat indien er geschoten werd de drie Hollanders het eerste eraan zouden gaan.

Op deze wijze werden Maassluis en Vlaardingen gepasseerd en ging het op Hoek van Holland aan. Overal langs de kade hadden zich mensen verzameld om het vluchtende schip, omgeven van machteloze politieboten, te zien. Tenslotte passeerde men ook Hoek van Holland en bereikte ongehinderd de grens van de Nederlandse territoriale wateren, waar de Kapitein van de Aizkori Mendi een Nederlandse loodsboot praaide en een vlet streek met de drie Nederlanders en drie Spaanse opvarenden, in het bezit van hun volle gage, die niet bereid waren met de rest van de bemanning de zijde van generaal Franco te kiezen. Daarop vertrok het Spaanse schip om de Zuid, met bestemming Bilbao. Het bleek bij onderzoek dat het schip geen papieren of documenten aan boord had en vermoedelijk ook weinig voeding. Het departement van Defensie trok de order, die aan te houden, in, toen het bekend werd dat de drie Nederlanders in veiligheid waren.

Volgens Aneta berichten, zou Prins Bernard op 6 September 's morgens een bezoek hebben gebracht aan Kampen, en daarna met het Prinselijk jacht zijn uitgevaren, terwijl hij zelf aan het stuur stond. Op dezelfde dag zou hij 's morgens een bezoek hebben gebracht aan Deventer, en de kazaren.

We vermoeden dat het eerste bericht een Kamper ui is, want bilocatie achten wij nog altijd onmogelijk.

Op de Rijkspartijdag te Neurenberg zeide Adolf Hitler dat het verdrag van Versailles dood was was. Duitsland vrij, en de Duitse weermacht garant. Verder deed Hitler aanspraken horen op Koloniës.

PAROCHIE VAN DE H. FAMILIE TE SAN MATEO.

ZONDAG 12 SEPTEMBER.

Een heel bijzondere dag!!!!

VOOR

De Sint Tarcisius Vereeniging.

Ongetwijfeld.
Want dan worden weer enkele jongens, plechtig opgenomen als lid van onze Vereeniging.

Ziehier ons Feestprogramma.

Woensdag **8** Sept. s'avonds om 7 uur. Voorbereiding.
Donderdag 9 Sept. s'avonds om 7 uur. Tooneel avond in de groote zaal van het St. Thomas-college: Alleen voor de leden der Vereeniging.
Vrijdagavond **10** Sept. Tooneel avond voor Ouders en familie.
Zaterdag **11** Sept. Algemeene biechtdag.
Zondag 12 Sept. 's morgens om kwart voor 8. H. Mis voor 't Welzijn van onze vereeniging met Algemeene H. Communie.
s'Avonds om half 7 Plechtig Lof met: Veni Creator, Te Deum en feestpreek v.d. Z.E. Pastoor B. Roghmans. Onder het Plechtig Lof officieele opname van enkele jongens tot lid van onze Vereeniging.

Om 8 uur Tooneel avond in de groote zaal van het St. Thomas college voor genodigden.

Wij rekenen op de belangstelling van allen. Zonder Uitzondering.
Het is voor een goed Doel.

De Directeur
Pater PH. H. OFFERMANS, O.P.

HET OPGRAVEN VAN SCHATTEN UIT GRAVEN. Een gezicht van de opgravingen in de Kurneh's heuvel bij Tebe in Egypte, door Amerikaanse exploiteurs. Boven ziet men de ingang van de graven en onderaan de voet van de heuvel de werkplaats.

— U trouwt met de man, die U bemint, zei de waarzegster.
— Heeft hij zwart haar? vroeg Annie.
— Ja.
— Heeft hij een klein snorretje?
— Ja.
— Woont hij in Vught?
— Ja.
— Wordt hij 24 in Mei?
— Ja.
— Heerlijk, zei Annie tegen haar vriendin. Hij is het. En wat weet zij dat allemaal precies, hè?

DE PIRATENSCHAT VAN HET EIKENEILAND.

Reeds meer dan een eeuw poogt men in de kunstig aangelegde schatkamer door te dringen.

ZAL MEN THANS SLAGEN?

Onder de 365 eilanden en eilandjes welke verspreid liggen in de Mahonebaai aan de Oostkust van Nieuw Schotland geniet er één het Eikeneiland (Oak Island), een bijzondere vermaardheid. Reeds anderhalve eeuw wordt dit eiland omgeven door de aureool, een sprookjesachtige schat te herbergen.

Eens was de Mahone-baai een geliefkoosde schuilplaats van stoutmoedige piraten, terwijl er ook herhaalde malen Engelse en Franse schepen bloedige gevechten hebben geleverd.

Thans hebben de vermogende Amerikanen deze baai uitverkoren als een stille plek voor zeiltochtjes en andere zomerse watergeneugten. De legende betreffende de zeeroverschat zal allicht veel er toe hebben bijgedragen, de aantrekkelijkheid van de baai te verhogen. Immers, men kan zich hier overgeven aan het aangename gevoel, in de onmiddellijke nabijheid van een nog ongeschonden schat zonnebaden te nemen of te picknicken.

De schat zelf, die diep onder de grond en onder de zeespiegel in een ingenieus aangelegd gewelf sedert 150 jaar moet gerust hebben, heeft tot nog toe met alle pogingen, hem te vinden, de spot gedreven.

Een Amerikaans syndicaat, welks naam niet bekend is geworden, laat thans een groot opgezette poging ondernemen, den schat op te sporen. De daartoe uitgezonden expeditie, welke onder leiding staat van ingenieur Frederik, R. Krupp van de firma Spraque and Henwood, zal met behulp van electrise pompen, hefkranen en andere technise middelen trachten, den schat aan het daglicht te brengen. Een schatgraverij dus, welke in alle openbaarheid geschiedt en iedere romantiek, die andere dergelijke werkzaamheden pleegt te begeleiden, ontbeert.

De Amerikaanse financiers hebben zich voorgenomen, de kwestie van de schat op het Eiken-eiland in ieder geval tot de bodem toe te doorvorsen.

Het Eiken-eiland is, zoals gezegd, beroemd geworden door de legende betreffende 'n geweldige piratenschat en wel van de zeeroverskapitein Kid, die de buit van zijn rooftochten hier op een veilige plaats, diep onder de zeespiegel in de grond verborgen moet hebben.

Er zijn echter andere schatzoekers, die beweren, dat het goud op het Eikeneiland niet afkomstig is van piraten, doch van Franse emigranten uit de tijd van de grote revolutie.

Tot tweemaal toe is men er in de afgelopen 150 jaar in geslaagd, delen van de schat, zij het ook van geringe waarde aan het daglicht te brengen. Deze vondsten hebben natuurlijk de ijver der schatzoekers ten zeerste aangewakkerd.

Niemand echter is tot dusverre in geslaagd, de onderaardse „brandkast" op het Eiken-eiland ook maar een enkel goudstuk te ontfutselen.

De opsporing van de schat van het Eiken-eiland gaat met grote technische moeilijkheden gepaard, welke thans, zoals gezegd, door de toepassing van de modernste technische hulpmiddelen, overwonnen zullen moeten worden.

De schatkamer onder de grond is zo ingenieus aangelegd, dat het water van de zee door het kiezel van het strand tijdens de vloed in zulke hoeveelheden de groeve binnenstroomt, dat iedere poging tot opgraving onmogelijk wordt. Meer dan een half millioen dollars zijn reeds vergeefs uitgegeven, sinds men in October 1795 een soort onderaardse gang ontdekte. In deze gang door te dringen, ze uit te baggeren en leeg te pompen, is het doel van de steeds herhaalde pogingen der schatgravers.

De ontdekking van deze gang zelf heeft een merkwaardige geschiedenis: drie jagers uit Nieuw-Schotland waren door een wonderlijk teken op een eikenboom opplettend geworden. Zij zochten de omgeving af en vonden inderdaad achter struiken en stenen verborgen de ingang tot de schacht.

Sindsdien hebben zeven schatgraversmaatschappijen pogingen ondernomen, om tot in de eigenlijke schatkamer door te dringen. Telkens werden ze echter door het binnenstromende zeewater teruggedreven.

De schatkamer is zo aangelegd, dat door vijf zijschachten het vloedwater kan binnenstromen, zonder de schatkamer zelf te vernielen. Eerst in het jaar 1930 slaagde men er in, een voldoend diepe schacht te graven, van waaruit men met een boormachine de schatkamer zelf kon bereiken. Hierbij bracht men een paar goudstukken en enige schakels van een oude gouden halsketting aan het licht.

Een tweede schatgraver kon in 1937 een stuk perkament te voorschijn brengen.

Voor de bouw van de schatkamer moeten indertijd verscheidene jaren nodig zijn geweest Zware, rotsblokken en cocosmatten zijn zodanig in de schacht aangebracht, dat zij het zeewater als door een filter naar binnen laten stromen. De schat zelf moet zich in een gewelf bevinden, dat in de zijwand van de hoofdkamer is ingemetseld.

Hoewel het zeewater meer dan een eeuw lang voortdurend bij eb en vloed uit- en ingestroomd is, is de hele kunstige bouw onaangetast gebleven. Men heeft getracht door zijschachten tot in de vijftig meter onder het vloedniveau liggende „goudgroeve" door te dringen, doch steeds heeft het water, dat met een snelheid van 2.000 liter per minuut naar binnenstroomt, deze pogingen verijdeld.

Bij een der vroegere pogingen in het jaar vond men op een diepte van 35 meter een steen met een zonderlinge inscriptie, welke blijkbaar als een waarschuwingsteken dienen moest. Zodra men de daaronder liggende stenen wand doorstiet, liep het water in de schacht, welke tot dan toe droog was geweest en vulde haar tot een hoogte van 20 meter.

Ingenieur Krupp, die de beide laatste jaren een twintig meter diepe schacht heeft aangelegd, gelooft, dat hij er dit jaar in slagen zal, met behulp van electrische pompen tot de schatkamer en het gewelf door te dringen.

In tegenstelling tot andere schatgravers maakt Krupp van zijn plannen geen geheim. Hij nodigt een ieder, die in dergelijke dingen belangstelt uit, de schacht te bezoeken en zich van de stand der werkzaamheden op de hoogte te stellen.

De bewoners van het eiland krijgen thans reeds een voorproefje van de rijkdom, welke de schat brengen zal. Het toeristenverkeer, dat de laatste maanden op geweldige wijze is toegenomen, vult hun beurzen, zo al niet met goud, dan toch met dollarbiljetten.

SLOWAAKSE OOGSTFEESTEN. Als men in Tsjecho-Slowakije met de oogst klaar is, verzamelen zich mannen en vrouwen, en beginnen met hun dansen.

Kerk-gebouw en Kerkdienst.

Onder de titel „Vreemde Ervaring" schrijft A. B. K. in de „Arbeiderspers" de volgende „Oproerige Krabbel".

Er zijn mensen, veel mensen zelfs, die nooit naar een kerk gaan, nooit in een kerk geweest zijn. Behalve dan 's zomers op hun vacantiereis. Dan gaan zij naar beroemde kerken, die in de reisgids staan, begluren de oude bouwkunst, schuifelen langs de oude schilderijen. De kerk is een antiquiteit of een museum geworden. Dat hier mensen dagelijks hun geloof beleven, dringt niet tot ze door. De kerk is hun kijkspel, zoals ze ook van hun venster uit, de gaanden en komenden gadeslaan, de gezichten, de kleren, zonder zich te bekommeren om wat er in deze levende voorbijgangers van binnen omgaat.

Zegt gij hun, dat om zo'n oude kerk goed te zien, men er in moet gaan als er dienst is, als de biddende schare de rijen vult, de priester met zijn dienaren voor het altaar beweegt, het orgel speelt en de vlam-stille kaarslichtjes waakzaam dromen, dan zien zij van de top hunner wijsgerige hoogte minachtend op u neer. Niets voor hen! Een monument, een museum, verder moet het niet gaan. Van de rest houden zij zich mijlen ver op een afstand. Gij durft het niet denken, want gij kent ze immers als wijsgerige hoogheden. Maar het lijkt u toch, alsof zij voor datgene, waarboven zij in wijsheid zijn verheven een beetje bang zijn, als een kind voor de ingang van een schoolgebouw.

Vandaag kun je het andere beleven van deze kerkgangers, die het lege gebouw naderen, maar de dienst schuwen. Je zit thuis. Het raam staat wagenwijd open. De straat ligt stil en verlaten. Dan kom ineens de kerkdienst bij je binnen. Er is geen gebouw, geen zichtbaarheid van lijnen, gestalten, kleuren. Er is alléén het orgelspel, de zang, een biddende en vermanende stem. Toch heb je niet aan de knop van je radio gedraaid. Desnoods bezit je niet eens zo'n toestel. De bewoner van een belend perceel is het, die aldus de wijsgerige hoogheid van zijn nabuurschap te na komt. En zulke stoornis op de hoogte, waar het toch eenzaam zijn moet, is niet éëns strafbaar.

Het is een warme Zondag, en het stille zuchtje, dat van buiten komt, is een verkwikking. Maar toch, 't raam moet dicht. Deze overlast is onverdragelijk. Die muziek, die zang, die stille stem vooral, behoren in hun bekrompen ondergrond te blijven, maar met dóór te dringen in de hoge stilte der bezinning.

Het raam is dicht. De onzichtbare dwaasheid verbannen. De redelijke wijsheid heeft het rijk weer alleen.

Helaas, dat het zo benauwd wordt in vertrekken, waar men om de verre stem buiten te sluiten, ook het ademhalen in de levende lucht verbant.

Velen roepen om meer vrijheid, terwijl ze, wat ze aan vrijheid bezitten, niet eens goed weten te gebruiken.

De angst heeft nog nooit met goed gevolg een brug geslagen over een afgrond.

— Sadi, een Perzisch dichter, zeide dikwijls: „Ik heb nooit over m'n lot geklaagd dan eens, toen ik barrevoets was en geen geld had om schoenen te kopen; maar toen kwam ik een man tegen, die geen voeten had — en ik was weer tevreden met mijn lot."

Schepenlijst over de maand September 1937.

8.	Helder	Ned.	Amsterdam	Cristobal
8.	Irene	„	Haiti, Domingo	Haiti, Domingo.
9.	Orestes	„	Amsterdam	Cristobal
9.	Palatia	Duitsch	P. Colombia	P. Cabello
9.	El Libertador	Ned.	Maracaibo, Aruba	Aruba, Maracaibo
9.	Crijnssen	„	P. Colombia	P. Cabello
9.	Amazone	„	P. Cabella	Aruba, Maracaibo
9.	Cuba	Fransch	La Guaira	P. Colombia
10.	Amor	Ned.	Maracaibo	P. Cabello
11.	Lara	Am.	La Guaira	Maracaibo.